

Список використаних джерел:

1. Доповідь Президента України до Верховної Ради України. «Про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2005 році» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Концепція розвитку корпоративного законодавства України, затверджена рішенням Ради комітету корпоративного права Асоціації правників України від 03.10.2007р. «[Електронний ресурс]. – [Ст. 20] Режим доступу: – <http://www.uaib.com.ua>.
3. Корпоративне право України: підручник / В.В. Луць, В.А. Васильєва, О.Р. Кібенко, І.В. Спасибо-Фатєєва [та ін.]; за заг. ред. В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 384 с.
4. Євтушевський В.А. Проблеми методології дослідження корпоративного управління в Україні // Збірник наукових праць «Теоретичні та прикладні питання економіки», К.: «Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет». Випуск 3, 2003 р. – С. 17.
5. Кібенко О.Р. Сучасний стан та перспективи правового регулювання корпоративних відносин: порівняльно-правовий аналіз права ЄС, Великобританії та України: Дисертація ... докт.юрид.наук / Націон.юрид.акад. України – Харків, 2006. – Ст. 480.
6. Баюра Д.О. Система корпоративного управління в Україні: стан та перспективи розвитку: монографія / КНУ ім. Т. Шевченка – Київ, 2009. – Ст. 17.

Маслівець Т.В.

студентка,

Науковий керівник: Олефір А.О.

кандидат юридичних наук, асистент,

Полтавський юридичний інститут

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

На сучасному етапі економічної та правової реформ одним із найголовніших чинників ринкових перетворень є розвиток конкурентного середовища, захист якого гарантований Конституцією України та забезпечений значним масивом господарсько-правових нормативних актів. Однак наявність широкої нормативної бази сама по собі не свідчить про те, що в Україні дійсно створений та функціонує ефективний правовий механізм, який забезпечує поєднання ринкової конкуренції з недопущенням порушення прав і законних інтересів суб'єктів господарювання, а також інтересів суспільства та держави. Слабкість та недосконалість заходів юридичної відповідальності значно знижують дієвість правових норм, спрямованих на захист конкуренції. Тому одним з актуальних напрямів господарсько-правових досліджень стає концептуальна характеристика юридичної відповідальності за порушення законодавства про захист конкуренції.

Деякі аспекти юридичної відповідальності за порушення законодавства про захист економічної конкуренції досліджувалися у працях таких науковців як В.В. Галкін, І.І. Дахно, В.І. Єрмоєнко, Н.М. Корчак, Р.Ф. Кузьмін,

С.А. Кузьміна, В.К. Мамутов, В.С. Мартем'янов, Н.О. Саніахметова, С.А. Парашук, К.Ю. Тот'єв.

Згідно зі ст. 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції зумовлює відповідальність, встановлену законом.

Зокрема, ст. 50 вище вказаного Закону визначає перелік діянь, що є порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції. Можна виділити групи, до яких належать антиконкурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання, зловживання монополюючим становищем на ринку та антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.

Для кращого розуміння можливості застосування різних форм захисту прав суб'єктів господарювання в умовах здійснення економічного змагання, розглянемо підстави, за наявності яких органи Антимонопольного комітету України розпочинають розгляд справи. Відповідно до ст. 36 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ними є: 1) заяви суб'єктів господарювання, громадян, об'єднань, установ, організацій про порушення їх прав внаслідок дій чи бездіяльності, визначених Законом як порушення законодавства про захист економічної конкуренції; 2) подання органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. А відповідно до ст. 28 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» такою підставою є заяви осіб, права яких порушені діями, які визначені Законом як недобросовісна конкуренція [1, с. 69].

Одним з важливих елементів правового забезпечення протидії порушенням антимонопольно-конкурентного законодавства в господарській діяльності є система охоронних засобів правового впливу, що застосовуються за такі правопорушення.

За порушення антимонопольно-конкурентного законодавства можливе застосування заходів адміністративної, цивільно-правової відповідальності, а також двох специфічних санкцій у вигляді накладання Антимонопольним комітетом штрафів і примусового поділу монопольних утворень.

Основними принципами застосування відповідальності за вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції є законність, обґрунтованість, рівність усіх суб'єктів перед законом, невідворотність. Головне призначення відповідальності за вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції штрафне (покарання). Поряд з функцією покарання, відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції виконує роль механізму, що забезпечує поновлення порушених прав та охоронюваних законом інтересів осіб, що діють на ринку [2].

Таким чином, можна сказати, що нормативна база щодо юридичної відповідальності за порушення законодавства про захист економічної конкуренції є досить розвиненою, однак ми можемо говорити про проблематику практичного застосування даних норм у зв'язку із високим рівнем корупції та необізнаністю відповідних суб'єктів.

Список використаних джерел:

1. Корчак Н.М. Форми захисту прав і законних інтересів учасників економічної конкуренції за законодавством України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ipkr.nau.edu.ua/images/Nauka/Naukovij_jurnal/2008/statji_n3_8_2008/Korchak_69.pdf
2. Конкурентне право: навч. посібник / Т.Г. Удалов. – Х.: Видавництво «Школа», 2004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uristinfo.net/hozjajstvennoe-pravo/238-konkurentne-pravo-udalov-tg/6400-vidpovidalnist-za-vchinennja-porushennja-zakonodavstva-pro-zahist-ekonomichnoyi-konkurenciyi.html>

Нагапетян Н.О.

студентка,

Науковий керівник: Попова А.В.

кандидат юридичних наук, доцент,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

**ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВІ САНКЦІЇ
ЯК МІРА ДЕРЖАВНОГО ПРИМУСУ**

Характерною ознакою юридичної відповідальності, в тому числі і господарсько-правової, яка дозволяє відмежувати її від інших засобів регулювання та охорони суспільних відносин, є можливість застосування державного примусу до суб'єктів, що порушують ті чи інші правила поведінки.

Проблеми розуміння відповідальності у ретроспективному аспекті, а саме як можливості застосування заходів державного примусу, досліджувалися в наукових працях таких вітчизняних та зарубіжних вчених, як О.В. Аушева, О.П. Віхров, С.Ю. Гапало, О.Р. Терещов, Н.М. Шевченко, О.А. Заярний, Г.Л. Знаменський, В.К. Мамутов, Б.І. Пугінський, В.С. Щербина та іншими.

Нерідко зустрічаються випадки ототожнення понять юридичної відповідальності та заходів державного примусу. Проте такий підхід не є вірним. Як зазначає, О.Р. Терещов державний примус – це захід, який може застосовуватися від імені всього суспільства до будь-яких осіб, що перебувають на території держави, а також включає заходи, які не можуть використовувати інші соціальні суб'єкти [69, с. 140]. З наведеного визначення, випливає, що відповідальність полягає саме у застосуванні заходів державного примусу. Крім того, Н.М. Шевченко вважає, що юридична відповідальність означає застосування не будь-якої санкції, а лише заходів відповідальності [74, с. 176]. Тобто науковцем застосовано звужений підхід до розуміння господарсько-правової відповідальності, що, на мою думку, є помилковим.

Проте, у свою чергу, заходами державного примусу не забезпечується застосування управненими суб'єктами до своїх контрагентів оперативно-господарських санкцій, але в разі оскарження їх застосування зобов'язаною особою в судовому порядку, є всі підстави говорити про застосування